

meget de separate Fonds under de forskjellige Ministerier og andre Statsindretninger udgjorde i det Hele, og som saaledes viste Statens egentlige Formuestatus. Jeg har naturligviis, da jeg saaledes ønsker Forvaltningsudgifterne opstillede for sig selv, ogsaa i denne Henseende gjort et Uddrag, hvoraf det rigtignok fremgaaer hvad der allerede tidligere er fremhævet, at den civile Centralbestyrelse er bleven noget dyrere end den tidligere har været; men medens dette Punkt er tilstrækkeligt fremhævet af Andre, saa har man derved ikke nævnt med eel Ord, at der er et andet Moment, som er ligesaa vigtigt at tage i Betragtning som at den er blevet dyrere, og det er, om den ikke er blevet kraftigere og dygtigere. Da jeg nu imidlertid ikke har Sagskundskab nok til at kunne bedømme, hvorvidt dette er Tilfældet eller ikke, saa maa jeg henstille dette Punkt til Andres nærmere Overveelse. Endnu vil jeg gjøre en Bemærkning i Almindelighed; det er med Hensyn til en stor Deel Summer, der forekomme som Versursummer. Det forekommer mig, at saadanne Summer kun give Anledning til endeel Skriveri, til endeel Arbejde og Tidsspilde, som vistnok maatte kunne spares, og deres Antal er vistnok ogsaa betydeligt indskrænket imod tidligere Tiders. Der findes dog endnu, naar man gennemgaaer det hele Budget med Bilag, flere af dette Slags. Jeg skal dog ikke opholde mig ved at nævne mange af dem; kun vil jeg gjøre opmærksom paa nogle af de mærkeligste. Først nemlig de Summer, som tidligere er omtalt, og som hidrøre fra at flere Autoriteter have modereret Porto eller Portofrihed. Dernæst skal jeg henlede Opmærksomheden paa den Sum, som findes i Udgiftsbilaget for Kirke- og Underviisningsvæsenet Pag. 56. Man seer nemlig her, at Finantserne betale som Tilskud til Universitetet, Communitetet, Sorø Academi osv. en Sum af omtrent 17,000 Rbd. til et vist Diemed; men seer man nu hen til S. 65, saa findes, at Universitetet, Communitetet og Sorø Academi igjen give til Hjælp til Finantserne ved Overbestyrelse en Sum paa omtrent 6000 Rbd. Det synes mig dog, at denne Frem- og Tilbagefenden af disse to Summer maa være reent overflødig. Endnu skal jeg bemærke, at ved Indtægtsbilaget II.

Pag. 14 findes til Indtægt Rangskatten at være 35,000 Rbd.; men dette tror jeg ikke er ganske rigtigt. Man vil nemlig i Udgiftsbilaget for Marineministeriet Nr. IX. Pag. 70 finde, at Marineministeriet betaler en Rangskat af 4,180 Rbd. til Finantserne; men da nu Marinens Embedsmand, saavidt jeg veed, ikke betale nogen Rangskat, saa maae altsaa Finantserne enten directe eller indirecte først have givet Marineministeriet disse 4000 Rbd., for siden at faae dem tilbage igjen under Navn af en Skat. De 35000 Rbd. Rangskat burde saaledes rettes til 31000 og de 4000 Rbd. udgaae af Marinebudgettet.

Voisen: Det er under denne Behandling Sagen i dens Almindelighed, som er Gjenstand for Overveelse, altsaa vel egentlig de Grundsætninger man agter at følge i dens Bedømmelse. Jeg skal ved de faa Bemærkninger, jeg har at gjøre, stræbe at holde mig dette efterretteligt. Man har sagt, at den constitutionelle Regjeringsform i Norge i finantfiel Henseende kun har baaret sørgelige Frugter med Hensyn til at fremme Kunst og Videnskab, og man har ogsaa dertil søgt Grunden i at den norske Valglov optog i Regjeringen altfor mange af dem, som ikke kunde antages at have nogen Sands for Kunst og Videnskab, og derfor heller ikke være villige til at bringe noget Offer for hvad de ikke brød sig om. Og jeg har ofte nok hørt yttre, og om jeg ikke tager Feil blev noget lignende yttret i Rigsforsamlingen af den almindelige Valgrets Modstandere, at denne vilde endnu medføre sørgeligere Frugter for Kunst og Videnskab blandt os end Tilfældet skal have været i Norge, fordi den udvider sig til endnu flere, der antages at savne Sands for begge Dele. Jeg har ikke næret denne Frygt, men Diebliffet er nu endelig kommet, da det skal vise sig om den har været begrundet eller ikke. Den almindelige Valgret har ganske nylig ført Mange ind i denne Sal, der ikke har modtaget hvad man hidtil har forstaaet ved en kunstnerisk eller videnskabelig Dannelses. Det skal nu vise sig, om de ville bringe Offere for Kunst og Videnskab, og om ikke Kunst og Videnskab vil have en magtigere Beskyttelse i Folkets funde og jævne Sands end i den saakaldte videnskab-